

Mette Frederiksens tale om styrkelse af forsvaret

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

13. marts 2024

Sted

Spejlsalen

Omstændigheder

Statsministeriet inviterede til pressemøde i Spejlsalen, onsdag den 13. marts klokken 9.30 om styrkelse af Forsvaret. På pressemødet deltog statsminister Mette Frederiksen, vicestatsminister og forsvarsminister Troels Lund Poulsen og udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen.

Velkommen til pressemøde.

Det er endnu et pressemøde, der handler om forsvar og sikkerhed, og det bliver næppe det sidste.

I dag præsenterer vi en hurtigere oprustning af dansk forsvar, som også indebærer en udvidelse af værnepligten. Det vender jeg tilbage til.

Vi vil nemlig også gerne bruge den anledning, vi står i nu til at sætte et par ord på Danmarks rolle i den verden og den tid, vi lever i. Jeg vil på forhånd advare om, at vores indledning bliver lidt lang. Jeg lover, at der til gengæld er god tid til spørgsmål bagefter.

Det er kun to år siden, at et bredt flertal i Folketinget blev enige om det nationale kompromis, hvor vi langt om længe besluttede at afsætte to procent af Danmarks bruttonationalprodukt til forsvar og sikkerhed, og hvor vi fik danskernes opbakning til at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet. Det var dengang et passende svar til Ruslands krig mod et frit, europæisk land.

Siden da har vi, som I ved, afsat flere penge til Ukraine. Doneret våben. Vores F16-fly. Ammunition. Vi har bidraget med humanitær hjælp og med civil

genopbygning.

Ligesom vi løbende har fremrykket investeringerne i vores eget forsvar.

Det er bare ikke nok.

Og når kortet og terrænet ikke passer sammen. Så må man tage bestik af terrænet - af virkeligheden.

Hvis vi skal leve op til de mål, som NATO har givet os, hvor Danmark blandt andet har forpligtet sig til, at vi med kort varsel kan indsætte en brigade – op til 6.000 soldater. Og hvis vi i højere grad skal kunne forsvare Danmark, og vores soldater, mod luftangreb, så har vi brug for at opruste endnu hurtigere.

I NATO-alliancen – der er der ingen lande, der skal klare sig selv. Det er sådan set hele idéen med NATO. Men alle skal kunne klare mere selv, og det gælder særligt for os, der har haltet bagefter i for mange år.

Hvor vi i mange europæiske lande har skåret ned på vores forsvar, og brugt pengene på velfærd og på skattelettelser og på klima og på andre prioriteter. Så blev andre – ikke mindst USA – ved med at investere i deres forsvar. Det har vi nydt godt af, men Danmark skal ikke være et land, der ligger i læ af andre.

Og det er hverken urimeligt at forvente eller forlange, at alle allierede lever op til det løfte, vi har givet hinanden.

Med andre ord, der er noget vi skal have indhentet.

Og med dét, vi foreslår i dag, så vil Danmark fra næste år afsætte to procent af vores samlede velstand til eget forsvar. Så dét, vi for to år siden troede, at vi skulle bruge 10 år på at nå – det når vi nu – og mere til. For oveni i det her, der kommer støtten til Ukraine, som vi også foreslår at udvide. Samlet set bringer det de danske forsvarsudgifter op på cirka 2,4 procent af BNP i år og i de næste år.

Det var Putin, der bestemte, at krigen i Europa skulle begynde.

Og det er Putin, der – hvis han vil – kan afslutte krigen med det samme.

Han kan vælge at trække sine tropper tilbage fra Ukraine.

Han kan stoppe bombardementerne af de civile.

Og han kan stoppe de trusler, han udviser mod Europa. Destabiliseringen. Misinformationen. Cyber-angrebene.

Vi europæere – vi har kun ét ønske: Det er at leve i fred og i frihed.

Men jeg gør mig ingen illusioner om Putins ambitioner.

Ligegyldigheden over for menneskers liv.

Foragten overfor demokratier – og alt hvad der tilhører; frie valg, frie medier og i det hele taget retten til at tænke og leve frit.

Og mens vi netop har udøvet det frie demokrati: Vedtaget reformer og diskuteret politik og passet vores hverdag, så har Rusland styrket sit forhold til Iran, til Nordkorea og til Kina. Og mens vi har været optaget af at føre en ansvarlig økonomisk politik. Gået op i budgetloven. Fået styr på inflationen og den energikrise, som blev udløst af krigen. Så har Rusland brugt den samme tid på at omstille store dele af deres industri til krigsproduktion. Og investeret massivt i militære kapaciteter.

Rusland har i dag en egentlig krigsøkonomi.

Derfor breder der sig også en ny realisme i Europa. Og heldigvis også en ny vilje.

Båret frem af den bevidsthed og af den erkendelse, at vi ikke længere kan tage fred og frihed for givet. At vi europæere igen befinder os i en tid, hvor vi må kæmpe og stå op for de idealer og værdier, vi tror på.

Og det gælder ikke kun med ord og med samhandel. Nu handler det om våben og oprustning.

Ikke for at udbrede demokratier langt væk fra os selv, men for at forsvare vores eget demokrati på vores eget kontinent.

Menneskers værd. Stat og suverænitet. Og selvfølgelig en international, regelbaseret verdensorden.

Hvad betyder det her i forhold til Danmark?

Jeg tror, at mange danskeres billede af krig er præget af dét, som vi ser i Ukraine

netop nu. Vi ser angrebene. Vi ser bombardementerne. Vi hører luftalarmerne.

Vi kan se de unge mænd, der bliver sendt til fronten – som ikke kommer hjem.

Vi har set kvinder og børn på flugt.

Men det er ikke det billede, der gælder for Danmark.

Der er ikke noget der – her og nu – indikerer en direkte militær trussel mod Danmark.

Men situationen – den er alvorlig. Og den er langt alvorligere, end den har været længe.

Og det her er selvfølgelig en balancegang. For hvornår bliver alvor til bekymring? Og hvornår bliver bekymring til frygt?

Vi ser det som vores opgave – som jeres regering – at lægge vores analyse af situationen ærligt frem. Uden alt for meget omsvøb og uanset, hvilken kritik det end måtte koste. Fordi det tror vi sådan set godt, at vi kan håndtere som samfund – på en måde, hvor vi ikke omsætter alvoren til frygt, men hvor vi omsætter alvoren til handling, og på den måde værner om dét, vi har kært.

Alene sidste år var der 4.700 unge mennesker, der meldte sig frivilligt til at gøre lige præcis dét i forsvaret – til at beskytte og til at bevogte vores land ved at aftjene værnepligt.

For de fleste, der tilbyder vi i dag værnepligt på kun fire måneder. Det er knapt nok tid til, at man kan lære hinanden at kende. Og det er i hvert fald ikke tid nok til, at man kan indgå i de operative opgaver, der bidrager til NATOs kollektive forsvar.

At værne om sit land er altså noget af det mest ærefulde, man kan gøre. Og derfor foreslår regeringen i dag, at vi udvider værnepligten. Gør ansvaret større og opgaverne flere. Og så foreslår vi en fuld ligestilling mellem kønnene.

Vi bryster os jo gerne af, at vi har et ligestillet Danmark, men det er eksempelvis kun danske mænd, der har pligt til at møde på Forsvarets Dag. Kvinder har mulighed for at melde sig selv og efterfølgende blive værnepligtige, men også her er der forskel i vilkårene. Og hvorfor egentlig det?

Vi er sådan set ikke i tvivl om, at øget ligestilling vil skabe et mere moderne og et mere mangfoldigt forsvar, som afspejler den tid, vi lever i.

Man kan jo værne om sit land på mange måder. Og i mange år har investorer og banker og pensionskasser været tilbageholdende med at investere i forsvarsindustrien.

Det samme gælder for Den Europæiske Investeringsbank.

Det er vores klare opfordring fra regeringens side, at det kommer til at ændre sig.

For selvom vi fremrykker statslige investeringer i Forsvaret, så kan offentlige midler ikke gøre det alene.

Og så til sidst. Vi opruster ikke i Danmark, fordi vi ønsker krig eller ødelæggelser eller lidelser. Vi opruster lige nu for at undgå krigen.

Og i en verden, hvor den internationale orden den udfordres, så er der kun én ting, den stærke mand forstår: At vi andre har viljen til at sætte handling bag

vores ord.

Og det gælder på tre områder:

Vores evne til at forsvare os selv og vores allierede.

Vores evne til at afskrække i forhold til Rusland.

Og selvfølgelig vores evne til at stå sammen i Danmark som danskere, i Europa som europæere og i NATO.

Og i øvrigt med demokratier i resten af verden, der deler de samme værdier, som vi gør.

Og det her – det kommer med en pris. Den pris vi kommer til at betale, tåler ingen sammenligning, vil jeg gerne sige, med den pris ukrainerne betaler.

De slås dag og nat, med livet som indsats, for deres grundlæggende ret til at eksistere og for vores andres frihed.

Herhjemme, der sover vi trygt – uden luftsirener eller mangel på fornødenheder. Så for os er det mere et spørgsmål om vores mentalitet og om alvoren. Om prioriteter og om økonomi.

Og det er mit budskab i dag: Vi får ikke råd til alt dét, vi gerne vil i fremtiden.

Vi har allerede afsat færre penge til velfærd, til klima og til skattelettelser, end vi ellers kunne have gjort, hvis ikke vi investerede så massivt i vores forsvar.

Ligesom vi har taget beslutninger for at skabe et større økonomisk råderum, som for eksempel at afskaffe store bededag.

Blandt andet derfor kan vi finde penge til den yderligere oprustning ved primært at øge statens gæld.

Det gør vi på en måde, så vi stadigvæk har en buffer at stå imod med, hvis Danmark bliver ramt for eksempel af økonomisk modvind.

Men med den usikkerhed, som verden ser i dag, kan der jo ske nye ting, som ændrer spillepladen. Vi kan få behov for nye prioriteter. Og vi kan få behov for yderligere investeringer i forsvar og sikkerhed end dét, vi nu lægger op til nu.

Det tror jeg, vi får behov for, og det skal som udgangspunkt finansieres. Og det er derfor, jeg nævner det med prisen.

Ligeså gammeldags krigen i Ukraine er med sine skyttegrave og sine miner,

ligeså moderne er den også. Med droner og højteknologisk krigsførelse.

Læg dertil hybride trusler. Krig og uro i Mellemøsten og Afrika. Øgede spændinger i Asien.

Vi står over for et meget mere sammensat og et meget mere vanskeligt trusselsbillede. Og det er vores forpligtelse, som danskere, løbende at navigere i og forholde os til.

Vi vælger ikke selv den tid, vi lever i. Men vi har altid et valg om, hvordan vi handler. Og vi har behov for at opruste.

Kilde

stm.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-om-styrkelse-af-forsvaret>